

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 191/2020-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcu Petra Straku a sudcu Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], právne zastúpenej Lion Law Partners s. r. o., Komenského 14A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Kočíčka, pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 27 C 203/2014 zo 16. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého uznesenia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej Lion Law Partners s. r. o., Komenského 14A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Kočička, pre namietané porušenie jej základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 27 C 203/2014 zo 16. októbra 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v postavení žalovanej v konaní o určenie neplatnosti závetu vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 27 C 203/2014. Okresný súd rozsudkom č. k. 27 C 203/2014-147 z 27. novembra 2017 žalobu zamietol a žalobcov zaviazal uhradiť sťažovateľke náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. O odvolaní žalobcov proti rozsudku okresného súdu č. k. 27 C 203/2014 z 27. novembra 2017 rozhodol Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 25 Co 124/2018-181 z 30. apríla 2019 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu.

4. Uznesením okresného súdu č. k. 27 C 203/2014-186 z 21. augusta 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) boli žalobcovia zaviazaní zaplatiť sťažovateľke k rukám jej právneho zástupcu náhradu trov

konania vo výške 708 eur. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že náhrada trov pozostáva z odmeny za osem úkonov právnej služby vrátane k nim prináležiacich režijných paušálov, ako aj dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % s poukazom na § 11 ods. 1, 13a, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

5. Proti uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť dôvodiac, že zo spisu vyplýva, že sídlo jej právneho zástupcu sa nachádza v Banskej Bystrici, pričom jej právny zástupca sa zúčastnil 4 pojednávanií v predmetnej veci na okresnom súde, čo vyplýva aj zo zápisníc o pojednávanií. Súdnemu úradníkovi nič nebránilo zisťovať od sťažovateľky dopytom podklady pre výpočet výšky náhrady trov konania pozostávajúcich z náhrady hotových výdavkov právneho zástupcu (cestovné) a náhrady za stratu času podľa § 15 vyhlášky. Súdny úradník mal sťažovateľke určiť lehotu na predloženie dokladov preukazujúcich vynaložené výdavky.

6. Okresný súd uznesením č. k. 27 C 203/2014-198 zo 16. októbra 2019 vydaným sudkyňou (ďalej len „uznesenie sudkyne“) sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zamietol a uviedol: „... *Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie o povinnosti vyčíslit' trovy konania a ani súd nemôže ukladať strane sporu povinnosť vyčísl'ovať trovy konania pri rozhodovaní o výške náhrady trov. Pokiaľ strana nedoručí súdu vyčíslenie trov konania, vychádza súd z obsahu spisu, pretože nemôže objektívne priznať náhradu trov konania, o ktorých nevie. Súd rozhoduje len o náhrade trov konania, ktoré v konaní vyšli najavo, teda môže bez akejkoľvek aktivity strán sporu rozhodnúť o tých trovách, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu, pričom dodatočné účtovanie nie je prípustné (Števček, M., Ficová S., Baricová, J., Mesiarkinová S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 963, ISBN: 978-80-7400-629-6). Súd ďalej dodáva, že žalovaná je v konaní právne zastúpená advokátom, ktorý pozná právo a právnemu zástupcovi nič nebránilo v tom, aby súdu doručil vyčíslenie trov konania po vyhlásení, resp. po doručení mu rozhodnutia vo veci samej, v ktorom bol žalovanej priznaný nárok na náhradu trov konania. V zmysle zákona je teda na procesnej aktivite strany sporu, aby predložila súdu všetky relevantné doklady, z ktorých*

vyplýva aké trovy konania v zmysle § 251 CSP vznikli a v akej výške. V opačnom prípade vychádza súd z obsahu spisu.“

7. Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje:

„Náhrada trov konania plní vo vzťahu k sporovým stranám tri základné funkcie, a to funkciu kompenzačnú, preventívnu a sankčnú. Kompenzačná funkcia je prejavom princípu, v zmysle ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Za trovy konania sú považované tie výdavky, ktoré boli súdu riadne preukázané. Súdu nie je potrebné preukazovať výdavky, o ktorých má vedomosť a ani tie, ktorých vynaloženie priamo upravuje osobitný právny predpis. Nárok na náhradu trov konania vzniká priamo zo zákona a nie je možné ho strane uprieť z dôvodu, že si ho v konaní neuplatnila

... rozsah trov konania aj v súlade s ustanovením § 251 CSP sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené náklady, ktoré sťažovateľke v konaní vznikli. Sťažovateľka preto zastáva názor, že za takéto náklady je potrebné považovať aj náklady na cestovné a náklady na stratu času ňou zvoleného právneho zástupcu, na ktoré má advokát zo zákona (§ 24 ods. 2 zákona o advokácii) nespochybniteľný nárok.

... za ústavne konformný je možné považovať postup, ktorým súd zisťuje podklady pre bližšie vyčíslenie trov zo súdneho spisu, čo do základu známych a do úvahy prichádzajúcich trov konania.

... ani Civilný sporový poriadok ani vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb neustanovila lehotu a povinnosť strany sporu predložiť súdu vyúčtovanie trov právneho zastúpenia s príslušnými dokladmi. Rovnako tak nebolo zákonom stanovené pravidlo, že súd má byť počas rozhodovania o výške náhrady trov konania nečinný a bez akéhokoľvek zásahu očakávať predloženie potrebných dokladov.

... Pod pojmom rozhodovanie o výške náhrady trov konania možno rozumieť aj proces vyčísl'ovania trov konania, nakoľko pri tomto vyšší súdny úradník vychádza z informácií, ktoré sú dostupné v príslušnom spise tak, aby dospel k správne určeniu výšky náhrady trov konania.

Skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľky má sídlo v inom okrese ako konajúci súd, bola zrejmá zo spisového materiálu a súd pri určovaní výšky náhrady trov konania o tejto skutočnosti musel mať vedomosť. Sťažovateľka nevidí dôvod na to, aby súd tieto

skutočnosti absolútne obišiel, v sťažnostnom konaní nereflektoval a nepriznal sťažovateľke nárok na náhradu cestovných nákladov a stratu času jej právneho zástupcu v súvislosti s poskytovaním právnych služieb mimo adresy sídla jeho advokátskej kancelárie.

... súd disponuje právomocou určiť účastníkom konania primeranú lehotu na vykonanie úkonov (v danom prípade predloženie potrebných dokladov) aj v prípade, že tieto lehoty zákon explicitne neurčuje. Z uvedeného je zrejmé, že súd mal možnosť vyzvať sťažovateľku na doloženie chýbajúcich dokladov, avšak takýmto spôsobom nepostupoval a namiesto toho sťažovateľke nepriznal náhradu za cestovné náklady a náklady za stratu času jej právneho zástupcu, na ktoré jej v konaní v súvislosti s uplatňovaním jej práv vznikol priamy nárok.

O sťažnosti rozhoduje vždy sudca, ktorý môže napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušiť a docieľať tak ústavnou normou sledovaný legitímny cieľ - nápravu vadného rozhodnutia. Sťažovateľka spolu so sťažnosťou prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyčíslila trovy konania, ktoré doložila súdu aj s potrebnými dokladmi v zmysle § 245 CSP. Súd však po posúdení sťažnosti túto zamietol, pričom neprihliadol na rýchlu a účinnú reparáciu (vyčíslenie cestovného a straty času spolu so zodpovedajúcimi dôkazmi) a to aj napriek tomu, že je jeho povinnosťou vychádzať z obsahu spisu v čase rozhodovania o podanej sťažnosti...

Súd tak v zmysle vyššie uvedeného nebral do úvahy obsah právnych noriem a ich sledovaný zámer a sťažnosť voči uzneseniu o výške náhrady trov konania zamietol s odôvodnením, ktoré je v rozpore so zmyslom a účelom sťažnostného konania.

Pokiaľ by teda súd postupoval v zmysle platnej právnej úpravy výlučne podľa obsahu spisu, ktorý mal k dispozícii, bolo by v jeho možnostiach objektívne vzaté priznať sťažovateľke minimálne náhradu nákladov za stratu času, ktoré je schopný vyčísliť aj bez priamej ingerencie strany sporu.

... porušením základného práva na súdnu ochranu nedošlo v majetkovej sfére sťažovateľky k legitímnemu získaniu peňažných prostriedkov, na ktoré má nárok.“

8. S ohľadom na vyššie uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález v znení:

„1. Základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo vlastní majetok podľa čl. 20 Ústavy SR a právo vlastníť majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trnava so sp. zn. 27C/203/2014 zo dňa 16.10.2019 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/203/2014 zo dňa 16.10.2019 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Okresný súd v Trnave je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 415,51 EUR (dva úkony právnej služby vo výške určenej podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb č. 655/2004 Z.z.: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd vo veci samej - 2x 163,33 EUR + 2x režijný paušál po 9L80 EUR + 69,25 EUR 20 % DPH) na účet jej právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

9. Vec napadla ústavnému súdu 16. decembra 2019 a v súlade s čl. 6 bodom 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce 2019“) bola vec sťažovateľky pridelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce 2019 a čl. III bodu 1 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 je na konanie vo veci príslušný tretí senát ústavného súdu v zložení Ľuboš Szigeti (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Relevantná práva úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Zákonom upravujúcim spôsob konania pred ústavným súdom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý v časti upravujúcej spôsob konania pred ústavným súdom nadobudol účinnosť 1. marca 2019.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 20 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

19. Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

20. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

21. Podľa § 245 CSP v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

22. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III.

Právne posúdenie vecí ústavným súdom

25. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že z obsahu spisu bolo okresnému súdu známe, že trovy sťažovateľke vznikli aj v súvislosti s cestovným a stratou času jej právneho zástupcu v súvislosti s účasťou na pojednávaniach na okresnom súde, ktorý je mimo sídla jej právneho zástupcu, v dôsledku čoho mal vyšší súdny úradník sťažovateľku pred rozhodnutím o výške náhrady trov konania vyzvať na predloženie dokladov pre účely vyčíslenia týchto trov. Sťažovateľka k sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka predložila aj potrebné doklady pre účely preukázania výšky trov spolu s vyčíslením trov a okresný súd mal pri rozhodovaní o sťažnosti na tieto okolnosti prihliadať. Odôvodnenie uznesenia sudkyne je v rozpore so zmyslom a účelom sťažnostného konania.

26. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

27. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997).

28. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, keďže problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že v posudzovanej veci došlo k extrémnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), alebo ak zistí, že zároveň došlo k neprípustnému zásahu aj do iného základného práva (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

29. S ohľadom na už uvedené ústavný súd môže zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov týkajúcej sa trov konania len vtedy, ak by závery všeobecných súdov zahŕňali črty svojvôle a interpretácia a aplikácia príslušných právnych noriem by predstavovala extrémne vybočenie z pravidiel občianskeho súdneho konania (m. m. IV. ÚS 248/08).

30. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému okresný súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté uznesenie okresného súdu splňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy), rešpektujúc pritom svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania v predmetnej veci) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

31. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

32. Ústavný súd konštatuje, že z ustanovení Civilného sporového poriadku súdu pred rozhodnutím o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP nevyplýva povinnosť vyzývať stranu na vyčíslenie trov konania, predloženie dokladov preukazujúcich ich výšku. Súd v zmysle Civilného sporového poriadku rozhoduje o náhrade trov konania z úradnej povinnosti, na druhej strane je však potrebné dodať, že uvedené nemožno interpretovať tak, že táto povinnosť súdu je absolútna. Nie je možné v tomto smere opomenúť dispozičnú zásadu, ktorou je ovládané civilné sporové konanie, keď je na strane sporu, aby sama vyvíjala potrebnú aktivitu v záujme docielenia ochrany práv, priznania jej práv súdom v rozsahu, ktorý jej prináleží. Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že pokiaľ okresný súd ustálil, že ak sťažovateľka chcela, aby jej bola priznaná aj náhrada cestovného a náhrada za stratu času, teda také zložky trov konania, ktorých konkrétnu výšku súd nemá možnosť vyčísliť len na základe údajov vyplývajúcich zo súdneho spisu, mala sama vyvinúť aktivitu a predložiť pred rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka všetky potrebné doklady preukazujúce výšku trov, vyčíslenie trov, tento nemožno vyhodnotiť ako taký, ktorý by popieral zmysel a účel právnej úpravy. Ak aj vyšší súdny úradník mohol mať zo spisu indíciu, že v konaní došlo eventuálne ku vzniku iných trov, okrem tých, ktorých existencia, ako aj výška je zo spisu zrejmá, zamietnutie sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorý sťažovateľku v súvislosti so zisťovaním výšky týchto ďalších trov nevyzval, celkom zjavne nemožno s poukazom na absenciu zákonnej povinnosti súdu vyzývať strany na predloženie dokladov a vyčíslenie trov konania, ako aj s ohľadom na dispozičnú zásadu považovať za porušenie sťažovateľkiných práv, ktoré by malo ústavnoprávny rozmer. Vyšší súdny úradník okresného súdu sa nedopustil konania, resp. opomenutia, ktoré by predstavovalo porušenie povinností súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania, okresnému súdu nemožno pričítať na ťarchu pasivity strany pri preukazovaní, vyčísl'ovaní výšky trov konania.

33. Sťažovateľka nenamietala, že by jej vo vyčíslení trov, v predložení dokladov o výške trov pred vydaním rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka bránila nejaká objektívna prekážka, sťažovateľka mala medzi nadobudnutím právoplatnosti rozsudku vo veci samej (ktorým jej bol priznaný nárok na náhradu trov konania) a rozhodovaním vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania dostatočný časový priestor (viac ako dva mesiace) na to, aby súdu predložila všetky doklady, oznámila relevantné skutočnosti potrebné pre vyčíslenie náhrady cestovného, náhrady za stratu času. Ako uviedol aj okresný súd v uznesení sudkyne, sťažovateľka bola v konaní zastúpená advokátom, ktorý pozná právnu úpravu týkajúcu sa náhrady trov konania obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku, ako aj odmeny prináležiacej mu v zmysle ustanovení vyhlášky. Niet preto dôvodu neuplatniť v danom prípade zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“.

34. Keďže trovy pozostávajúce z cestovného, náhrady za stratu času vznikli pred vydaním rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, pričom sťažovateľke boli v čase vzniku trov známe všetky relevantné okolnosti determinujúce ich výšku, skutočnosti týkajúce sa výšky cestovného a náhrady za stratu času uvádzané v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka a k nej predložené doklady nemožno považovať za nové skutočnosti a dôkazy na účely aplikácie § 245 CSP. Uvedené znamená, že nebol daný dôvod na dodatočné priznanie náhrady za stratu času a cestovného súdom na základe sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Sťažnosť proti rozhodnutiu súdneho úradníka nemôže slúžiť ako prostriedok, ktorým sa má docieľiť náprava, resp. zvrátenie následku skoršej procesnej pasivity strany sporu.

35. Ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým dospel okresný súd v uznesení sudkyne, nemožno označiť za svojvoľné či neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o porušení ňou označených práv.

36. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a uznesením sudkyne nie je príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala

porušenie označených práv a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Sťažovateľka porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky vymedzených v petite sťažnosti (zrušenie rozhodnutia okresného súdu, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu